

Kuntaympäristöpalvelut

19.08.2025

332/11.01.00/2024

rakyma 3.9.2025 § 24 liite 5

Ympäristölautakunnan lausunto koskien ylijäämämaiden hyödyntämistä kiinteistöllä 927-445-3-403 EriksbergSelvitys ylijäämämaiden hyödyntämisestä

Niko Ahlqvist on toimittanut Vihdin kunnan ympäristövalvontaan selvityksen ylijäämämaiden hyödyntämisestä omistamallaan kiinteistöllä 927-445-3-403 Eriksberg.

Selvityksen mukaan aikojen saatossa maan pinta on painunut ja laskenut pellon pintaa. Pellon pinnan taso on niin matalalla, että joen tulvavesi nousee pellolle. Peltojen salaoitus ei toimi tämän laskeuman vuoksi. Pellon pinnan korotus estää tulvien ja valumavesien sekoittumista. Tällä hankkeella pyritään vähentämään vesistöjen pilaantumista. Tällä hetkellä peltoa ei pysty viljelemään monivuotisilla kasveilla (esim. nurmi), koska sato tuhoutuu joka vuosi tulvaveden alle. Samoin kevättyöväiset viljelmät kärsivät pitkälle kesään seisovan veden vuoksi. Hankkeen jälkeen pystyisimme viljelemään esimerkiksi heinää, jolloin pystymme pitämään pellon kasvi- peitteisenä ympärivuoden hiilisidonnän maksimoimiseksi. Myös ruokaviraston ohjeet (ELY: peltoalavalvonta) vaativat toimia tämän tyyppisten peltojen kunnossapitoon.

Tervalammen kartanon alue kuuluu Siuntionjoen latvajärvien suojelualueelle, joten tämä hanke edesauttaisi myös tätäkin toimintaa. Suunnitteilla on kaksoisuoman rakentaminen pellonparannus hankkeen yhteydessä / sen jälkeen yhteistyössä LUVY Ry:n kanssa.

Selvityksen liitteenä on esitetty nykytilanteen kartta (suunnitelma 1, 21.11.2024) ja leikkauskuvat A-A, B-B (suunnitelma 2, 21.11.2024).

Selvityksen mukaan täyttöön käytetään puhdasta, pilaantumaton maata Microsoft Datakeskuksen /Destia rakennustyömaalta. Esityksen mukaan sijoitettavien massojen laskennallinen määrä on n. 38 000 m³ ja täyttöpaksuus noin 50 – 200 cm.

Esitetty toteutusaikataulu on 31.12.2027 mennessä.

Selvityksen mukaan alueella on kunnallistekniikka. Kohde sijoittuu Siuntionjoen varteen.

Kuntaympäristöpalvelut

19.08.2025

332/11.01.00/2024

Asian käsittely

Koska alue sijoittuu Siuntionjoen varteen ja läheisillä peltoalueilla on jo aiemmin hyödynnetty ylijäämämaita, on ELY-keskukselta pyydetty lausunto vesistöjen huomioimisesta ja hankkeen mahdollisesta YVA-tarpeen arvioinnista. Peltoalueelle sijoittuu myös Vihdin Veden runkovesijohto ja -painejätevesiviemäri, jonka johdosta lausuntoa on pyydetty myös Vihdin Vedeltä. Hakija on antanut vastineen Vihdin Veden lausunnosta.

Uudenmaan ELY-keskuksen lausunto 17.10.2024 (UUDELY/13961/2024)

Vihdin kuntaympäristöpalvelut pyytää lausuntoa vesistöjen huomioimisesta ja vesiluvan tarpeesta koskien kiinteistölle 927-445-3- 403 Eriksberg suunniteltujen ylijäämämaiden vastaanottamista. Tilan kokonaispinta-ala on 103,01 ha ja palstoja 4. Vihdin ympäristövalvonta pyytää myös arviota toimenpiteen mahdollisesta YVA-menettelyn tarpeesta. Ahlqvist on aiemmin tehnyt samalle kiinteistölle useita ylijäämämaan hyödyntämisselvityksiä, jotka eivät ympäristövalvonnan mukaan ole vaatineet ympäristölupaa.

ELY-keskus on pyytänyt Ahlqvistiltä lisätietoja hankkeesta 18.9.2024 ja Ahlqvist on toimittanut lisäselvityksen 19.9.2024.

Esityksen mukaan pellon pintaa täytetään ja tasataan ojien putkituksen jäljiltä. Sijoitettavan massan laskennallinen määrä on n. 38 000 m³ ja levitetävän massan kerrospaksuus 50–200 cm. Esityksen mukaan täyttömaat ovat Microsoftin datakeskuksen työmaalta. Esitetty toteutusaikataulu on vuoden 2027 loppuun. Hankealue sijoittuu osittain Siuntionjoen ranta-alueelle.

Vihdin ympäristövalvonnan lausuntojen mukaan ylijäämämaita ja eräitä jätteitä on kiinteistöllä 927-445-3-403 suunniteltu hyödynnettäväksi eri osa-alueille seuraavasti:

- 18.10.2022 pellon täyttöön 16 000 m³ ylijäämämaata ja 3000 m³ multaa, 5/2023 mennessä
- 21.12.2023 paikoitusalue 40 000 m³ , jätteen hyödyntäminen maanrakentamisessa (UUDELY/8823/2023), 24.6.2024 mennessä
- 26.1.2024 pellon täyttö, kaksi eri aluetta 40 000 m³, 24.6.2024 mennessä (vesilain mukaisen luvan arviointi UUDELY/569/2024)
- 7.6.2024 lisäaika pellon täytölle 12/2024 mennessä UUDELY/13961/2024 2/4
- 15.7.2024 5300 m³ , vanhojen pelto-ojien täyttämiseen 12/2026 mennessä
- Nyt lausunnolla oleva hanke 38 000 m³ pellon parannukseen. 12/2027 mennessä

Kuntaympäristöpalvelut

19.08.2025

332/11.01.00/2024

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus) toteaa asiasta lausuntonaan seuraavaa:

Hankealueella ei ole asemakaavaa, Vihdin kunnan strategisen yleiskaavan pääkartassa, yhdyskuntarakenteen ohjaus hankealue on osayleiskaavoitettavalla alueella ja osittain osayleiskaavoitettavan kylän ydinalueella, jossa ennen osayleiskaavatyön valmistumista alueiden pääkäyttötarkoitus on maa- ja metsätalousalue. Luonto- ja kulttuuriarvot sekä virkistys -kartassa hankealueelle on merkitty Nuuksion läntinen portti (Nu). Kestävä liikenne ja yhdyskuntahuolto kartassa alueen läpi kulkee joukkoliikenteen yhteystarve. Hankealue ei sijaitse pohjavesialueella, luonnonsuojelualueella tai Natura 2000 -verkostoon kuuluvalla alueella, eikä siellä ole tiedossa olevia muinaisjäännöksiä. Siuntionjoen toisella puolella on Nuuksion kansallispuisto. Peltoalueelta länteen, noin 900 metrin etäisyydellä on Tervalammen 2-luokan vedenhankintakäyttöön soveltuva pohjavesialue (0192702).

Siuntionjoen valuma-alueen pinta-ala hankkeen kohdalla on noin 66,3 km² eli se on vesilain 1 luvun 3 §:ssä tarkoitettu puro, joka on vesistö. Siuntionjoki on perattu toimitusnumerot 444He1 ja 845He1, arkistonumero 167. Kartta- ja ilmakuvatarkastelun perusteella puro ei ole luonnontilainen.

GTK:n maankamara kartan mukaan maaperä hankealueella on pääasiassa savea. Hankealueesta vesistöön päin maaperä on liejusavea. Maaperän kantavuus on varmistettava ennen läjityksen aloittamista, ettei liukusortumaa Siuntionjokeen pääse tapahtumaan.

ELY-keskuksen näkemyksen mukaan pellon parantamishankkeelle tulisi suunnitelmissa esittää tarkemmin, mitä vaatimuksia täyttömaille viljelyteknisistä syistä asetetaan. Ja lisäksi pitäisi esittää kaikki pellon rakennekerrokset (myös kasvukerros + mahdolliset salaojarakenteet) ja niille asetettavat vaatimukset.

YVA-menettelystä

Mikäli esitetty ylijäämään hyödyntäminen pellon korottamiseksi on tarpeellista ja suunnitelmallista ja toteutetaan pilaantumattomilla maa-aineksilla, hankkeen toteuttaminen ei edellytä YVA-menettelyä YVA-lain (Laki ympäristövaikutusten arviointimenettelystä, 252/2017) hankeluettelon kohdan 11 b) tarkoittamana maankaatopaikkana.

Hankkeesta vastaava on toteuttanut samalle kiinteistöille useita eri ylijäämään hyödyntämishankkeita. Hankkeet ovat perustuneet erillisiin suunnitelmiin ja ne on voitu toteuttaa toisistaan riippumatta. ELY-keskus katsoo, että kyseessä ei ole ollut suuremman hankkeen pilkkominen ja toteuttamien osissa YVA-menettelyn välttämiseksi.

Kun täytössä käytettävän maa-aineksen pilaantumattomuus sekä pinta-vesivaikutusten ehkäiseminen huomioidaan suunnitelmassa ja tässä lausunnossa esitetyllä tavalla, myöskään YVA-menettelyn tarveharkinta yksittäistapauksessa (YVA-laki 3.2§) ei ole tarpeen. Vaikka hankkeeseen ei sovellettaisi arviointimenettelyä, on hankkeesta vastaavan sen lisäksi, mitä erikseen säädetään, oltava riittävästi selvillä hankkeensa ympäristövaikutuksista siinä laajuudessa kuin kohtuudella voidaan edellyttää (YVA-laki 31§). Mikäli hanke merkittävästi muuttuu nyt esitetystä tai sitä myöhemmin laajennetaan, tulee YVA-menettelyn tarve arvioida uudestaan.

Vesilain mukaisen luvan tarve Uudenmaan ELY-keskus katsoo, että suunnitellusta ylijäämämaiden läjityksestä ei ennalta arvioiden aiheudu vesilain 3 luvun 2 §:ssä tarkoitettuja haitallisia seurauksia, ja se voidaan toteuttaa ilman vesilain mukaista lupaa, kun noudatetaan seuraavia periaatteita:

- 1) Toimenpiteelle tulee hakea muut mahdolliset maankäyttö- ja rakennuslain ja ympäristönsuojelulain mukaiset luvat.
- 2) Maaperän kantavuus on varmistettava pohjatutkimuksin.
- 3) Sortumavaaran välttämiseksi täytön ja vesistön väliin tulee jättää riittävä suojaetäisyys.
- 4) Täytöt eivät saa aiheuttaa haittaa tausta-alueiden maankuivatukselle, eikä ojitusyhtiön kunnossapitoperkauksille.
- 5) Massojen valuminen vesistöön tulee estää ja tarpeen mukaan eroosiosuojata.
- 6) Työmaavedet tulee käsitellä niin, ettei niistä aiheudu samentumahaittaa vesistöön.
- 7) Töiden päätyttyä rakennuspaikat on saatettava asianmukaiseen ja maisemallisesti hyväksyttävään kuntoon.
- 8) Hankkeeseen ryhtyvä on vastuussa hankkeesta mahdollisesti aiheutuvista vahingoista, haitoista ja muista edunmenetyksistä.

Vihdin Veden lausunto 1.11.2024

Vihdin ympäristövalvonta on pyytänyt Vihdin Veden lausuntoa Niko Ahlqvistin 14.8.2024 toimittamaan esitykseen ylijäämämaiden hyödyntämistä tilalla 927- 445-3-403 Eriksberg.

Selvityksen yhteydessä toimitettujen karttaesitysten ja suunnitelmapiirustusten mukaisen ylijäämämaiden hyödyntämisen alueen läpi kulkee Vihdin Veden runkovesijohto ja -painejätevesiviemäri.

Läjityksen suunnitelmapiirustusten perusteella putkilinjan päälle on esitetty läjitettäväksi 100-200 cm maa-aineksia. Lisäksi suunnitelmapiirustuksissa on esitetty maita läjitettäväksi Puhdistamokujan varrella olevan jätevedenpumppaamon alueelle. Putkilinjalle ja pumppaamoalueelle läjittäminen ei ole sallittua.

Johtojen päällä kulkeminen raskaammilla kulkuneuvoilla kuin mitä maa- ja metsätaloustöissä tavanomaisesti käytetään, on kielletty.

Maaperä alueella on liejusavea, jonka kantavuus on varmistettava ennen läjityksen aloittamista, ettei liukusortumaa pääse tapahtumaan. Jos kanta-vuustarkastelun perusteella ylijäämämaiden läjittäminen alueelle olisikin mahdollista, on hankkeeseen ryhtyvä korvausvelvollinen, mikäli vesihuoltolinjat tai jätevedenpumppaamo vahingoittuvat putkilinjan läheisyydellä tehtävästä läjityksestä johtuen tai läjitystöiden takia.

Ahlqvistin vastine 5.11.2024 Vihdin Veden lausunnosta

Vesihuoltolinja tullaan merkitsemään tarkasti ja määrittelemään missä syvyydessä se sijaitsee. Vesihuoltolinjan kohdalle ajetaan kantavaa maata

Kuntaympäristöpalvelut

19.08.2025

332/11.01.00/2024

esim. moreenia mikä ei sisällä isoja kiviä ja vältetään muutenkin linjan päällä ajamista.

Pumppaamo ja ympärillä olevat kaivot suojataan metalliaidalla tarpeeksi laajalta alueelta. Pelto on pohjaltaan kovaa savimaata, joten sortumaa tai linjaston vajoamista ei pääse syntymään. Pääurakoitsijana toimii Destia (Microsoft Datakeskus Vihti) jonka vastuulla on esim. salaojien, kaivojen ja kaapeleiden suojaus. Mahdollisen vahingon sattuessa, Destian velvollisuus on korjata vahingot veloituksetta. Katselmus pidetään ennen pellon pinnan nostoa ja työn päätyttyä.

Asian eteneminen vastineen jälkeen

Vihdin Vesi on 7.11.2024 päivätyllä sähköpostilla hyväksynyt läjityksen vastineessa esitetyllä tavalla edellytyksellä, että läjityksestä vesijohtolinjoille mahdollisesti aiheutuvien vahinkojen korvauksesta on tehty kirjallinen sopimus, joka ulottuu kahden vuoden päähän läjityksen päättymisestä.

Ympäristölautakunnan lausunto

Vihdin kunnan ympäristölautakunnalla ei ole tiedossa estettä ilmoituksen mukaisen pilaantumattoman ylijäämämaan hyödyntämiselle pellon korotuksessa ja tasauksessa kiinteistöllä 927-445-3-403 Eriksberg, kun toimitaan tehdyn selvityksen ja ELY-keskuksen lausunnon mukaisesti.

Selvitysten perusteella voidaan todeta, että kyseinen ylijäämämaan hyödyntäminen on:

- suunnitelmallista
- todelliseen käyttötarpeeseen perustuvaa ja varmaa
- ylijäämää voidaan hyödyntää sellaisenaan ilman muuntamistoimia.

Ennen toiminnan aloittamista:

- **Alueella on tulee tehdä alkukatselmus, toteuttaa esitetyt suojaukset ja esittää Vihdin Veden hyväksymä kirjallinen sopimus korvausvastuista vesihuoltolinjoille läjitystoiminnasta mahdollisesti aiheutuvien vahinkojen osalta. Sopimuksen tulee sisältää vastuun ulottuminen kahden vuoden päähän toiminnan päättymisestä.**
- **Ympäristövalvontaan tulee toimittaa ELY-keskuksen lausunnossaan edellyttämä pohjatutkimuksella todennettu selvitys, jolla maaperän kantavuus on varmistettu.**

Ympäristölautakunta painottaa, että työ on toteutettava siten, että liikenteestä ei aiheudu normaalista tieliikenteestä poikkeavia haitallisia päästöjä, kuten pölyä tai melua eikä tien likaantumista.

Vieraslajien leviämisen estämiseen tulee kiinnittää erityisesti huomiota. Lain vieraslajeista (1709/2015) § 5 mukaisesti toimijan on huolehdittava siitä, ettei hänen tuottamassaan, varastomassaan, markkinoille saattamassaan, kuljettamassaan, välittämässään, myymässään tai muuten luovuttamassaan tuotteessa tai aineistossa ole unionin luetteloon kuuluvaa tai kansallisesti merkityksellistä haitallista vieraslajia, joka tuotteen tai aineiston mukana voi levitä toimijan hallinnassa olevan alueen ulkopuolelle. Vieraslajeja ovat mm. komealupiini, kurtturuusu ja espanjansiru-etana.

Vastaanotettavista maa-ainekuormista on pidettävä kirjaa ja vastaanottajan on oltava selvillä vastaanottamiensa maa-ainesten määrästä, alkuperästä ja pilaantumattomuudesta. Kirjanpito vastaanotetuista ylijäämämaista ja sen alkuperästä on toimitettava ympäristövalvontaan pyydettyä.

Hyödyntäminen on pyrittävä suorittamaan siten, että hyödyntämispaikalle toimitettu maa-aines levitetään mahdollisimman pian kiinteistölle eikä maa-aineksia jouduta tarpeettomasti varastoimaan ennen hyödyntämistä.

Ylijäämämaita ei saa levittää kahtakymmentä (20) metriä lähemmäs Siuntionjokea ja viittä (5) metriä lähemmäs valtaojaa. Muiden ojien osalta suojetäisyydeksi on jätettävä vähintään yksi (1) metri. Toiminnasta ei saa aiheutua vesistön pilaantumista, pohjaveden pilaantumisen vaaraa eikä muutakaan välitöntä ympäristön pilaantumista. Toiminnan vaikutuksista vastaa ylijäämämaiden vastaanottaja.

Vihdin kunnan ympäristönsuojelumääräysten mukaisesti erityisen häiritsevää melua aiheuttavien koneiden ja laitteiden käyttäminen ulkona on kielletty asuin-, potilas- tai majoitushuoneistojen läheisyydessä arkisin maanantaista perjantaihin klo 22.00 - 7.00 välillä sekä viikonloppuisin lauantai- ja sunnuntaihin ja yleisinä juhlapäivinä klo 20.00 - 9.00 välillä (42 §).

Hyötykäytön loputtua kohteelle tehdään lopputarkastus, jossa tarkastetaan, että toteutus vastaa annettua suunnitelmaa. Lopputarkastuksen yhteydessä on myös esitettävä kirjanpito ajetuista massoista (lähtökohde, maan laatu, määrä, sijoituspaikat, tehdyt maaperä analyysit).

Tämä lausunto koskee ainoastaan ilmoituksessa esitettyä ylijäämämaan hyödyntämistä. Mikäli toiminnasta aiheutuu tai uhkaa aiheutua ympäristönsuojelulain 27 §:n tarkoittamia seurauksia, voidaan toimintaan edellyttää ympäristölupaa. Mikäli toiminnasta aiheutuu muuta merkittävää tai välitöntä ympäristön pilaantumista, voi valvontaviranomainen keskeyttää

Ympäristölautakunnan
lausunto

Kuntaympäristöpalvelut

19.08.2025

332/11.01.00/2024

toiminnan, jollei haittaa voida muutoin poistaa tai riittävästi vähentää.
Ylijäämämaiden vastaanottajan on selvitettävä itse muilta viranomaisilta
mahdollisesti tarvittavien lupien tai ilmoitusten tarve.